

ADİL TOPLUM İÇİN!

Sorumluluk duygusu, insanı ahlaka uygun hareketler yapmaya mecbur tutar. Sorumluluk, ahlaki kurallar ve ilkeler ailede kazanılır. Bundan dolayı aile kurumu bir insanın gelişiminde en büyük etkenlerden biridir.

Dünyanın imtihan olduğunu bilenler her zaman anlam arayışı içindedirler. Kendine varlık sorularını sormuş ve ne yapmalıyım derdinde olmuştur. Böylelikle inanma içgüdüğü ile hareket etmiştir.

Nereden geldim sorusunun cevabı, uluhiyet kavramının içindedir. Her şeyin sahibi ve yaratıcısı olan bir gücün varlığına inanmak iledir. Her şeyin sahibi ve yaratıcısı olan bir gücün varlığına inanmayı beraberinde getirir.

Ne yapmalıyım sorusunun cevabını da örnek beşerler olan Allah Resullerinin hayatlarında görmek mümkündür.

İnsanların varlık sorularına verdikleri cevaplar, yaşamlarına anlam katar. Söylemleri ve davranışları bu doğrultuda olur.

Sorumluluk duygusu, insanı ahlaka uygun hareketler yapmaya mecbur tutar. Sorumluluk, ahlaki kurallar ve ilkeler ailede kazanılır. Bundan dolayı aile kurumu bir insanın gelişiminde en büyük etkenlerden biridir.

Kişinin kendini yönetmesi, kişiliği ile ortada olması, hal ve hareketleri ile itidal içinde olması, yol yordam bilgisine sahip olması, nerede, neyi, nasıl söyleyeceğini bilmesi, nerede durulup, nerede hareket etmesi kişinin kendisi ile alakalıdır.

Hasılı; ahlak bireysel olarak yaşanan bir olgudur. Ailenin ve toplumun ahlaki olması, ancak ilke ve kuralları vardır. Kişi; kendini yönetmeyi, büyüklerle ve küçüklerle nasıl konuşulacağını, girdiği yerlerde nasıl hareket edeceğini, yemeği nasıl yiyeceğini,

kiminle neyi nasıl konuşacağını, saygıyı, sevgiyi, fedakarlığı, muhabbeti, iletişimi, adaleti, merhameti ailede öğrenir.

Bu öğretiler kişinin gelişimi ve kimlik kazanması için önemlidir. Ailenin öğretmediği böylesi değerli olgular, zamanla kişinin kişiliğinin gelişmemesine sebep olur ve kişiyi kendine yetemeyen bir birey haline getirir.

Kendine yetemeyen, yönetemeyen, kişiliği tam oluşmamış sağlıklı bir birey olunmaması, yol yordam bilgisi olarak anlatılan ahlaki kuralların öğrenilmemesi sonucunda ailelerini de yönetememektedirler.

Ailelerin iyi bir aile yönetimi ancak yöneticisinin iyi olması ile mümkündür. Yönetimi iyi olmayan ailelerde isyan olmaktadır. Adil olunmayan, haklarının verilmediği, güvenlerin oluşmadığı toplumlarda nasıl anarşi oluşuyorsa, toplumun küçük parçası olan ailelerde de aynı durum oluşmaktadır.

İmanını hayatlarına şahit kılmak isteyenlerin haftada bir defa hem beraber olmak hem de hutbe dinlemek için çağrıldığı, gitmenin en hayırlı olduğu belirtildiği cuma namazının akabinde İbn-i Mes'ud, Allah elçisinin şu şekilde dua ettiğini haber vermiştir:

“Allah'a hamdolsun, O'ndan yardım ister, bağışlanma talep eder, nefislerimizin şerlerinden O'na sığınırız. Allah kime hidayet verirse onu saptıracak yoktur. Kimi de sapık sayarsa onu doğru yolda sayacak kimse yoktur. Allah'tan başka ilah olmadığına

şahitlik ederim. Muhammed'in Allah'ın kulu ve Resulü olduğuna da şahitlik ederim. Onu müjdecisi ve uyarıcı olarak kıyametten önce olgunlaştırmıştır. İsyân eden de kendine zarar verir. Onun Allah'a bir zararı olmaz."

Akabinde Hak Teâlâ Nahl Suresinde, yeryüzünde ve ailede adaletin nasıl gerçekleşeceği anlatır. "Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya, (yakınlara) yardım etmeyi emreder; çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor."

İnanan insan olmanın birinci şartı adil olmaktır. İlişkilerde en önemli olgu adalettir. Ölçülü hareketlerde bulunulması, herkese hakkının verilmesi adaletin gereğidir. Adil olmak dengeli olmaktan geçer. Dengeyi kaybedenler adil de olamayacaklardır.

Ölümü ve hayatı, kimler daha güzel işler yapacak diye imtihanın gerekçesi kılan Hak Teala denge içinde yaşayanların kazananlardan olacağını buyurmuştur.

Aile hayatındaki denge de karşılıklı hak ve hukukların bilinmesi ve bu hak-hukukların çiğnenmemesi ile mümkündür.

Hak Teala Nisa suresinde emanetlerin muhafazasını şu şekilde ifade etmiştir.

"Allah size, emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne güzel öğüt verir. Allah dinler ve görür."

Emanetin emin kişiye verilmesinin yanında bir de layık bir kişiye verilmesi de şarttır. Emanete layık olmak bir basiret ve feraset işidir.

Bilgi ve tecrübeleri ile ferasetlerini genişletmeyenler basiretli olamazlar.

Teslim edeceğiniz emanetinizin, ehliyet sahibi birine verilmesi, emanet sahibinin önceliği olmalıdır. Bunun için de feraset ve basiret gerekmektedir.

Tecrübelerden faydalanmayanlar yanlış kişilere emanetleri teslim edeceklerdir.

Emanetin emin ellerde olmaması anarşiyi gündemde tutacaktır. Fesada sebep olacaktır. Ayaklar baş, başlar da ayak olacaktır.

Allah Resulü; "işler ehil olmayan kimselere verildiği zaman kıyameti bekleyin" buyurmuştur.

Evlilik; hayat yolculuğuna çıkan kadın ve erkeğin beraber yol alması halidir. Başının önceden tayin edilmesi, yolculukta şaşırılmamak ve istikamet üzere yol almak için çok önemlidir. Zira Allah Resulü bu duruma şu şekilde bir açıklama getirmiştir.

"Üç kişi sefere çıktıkları zaman içlerinden birini emir tayin etsinler."

Yol, iyi ve ahlaki olgunluğa erişmiş, nerede ne yapacağını bilen, yol yordam bilgisine sahip olan bir yol arkadaşı ile çekilir. Başkanı iyi seçilmiş bir yolculukta hızla yol almamak imkansızdır.

Hayat yolculuğu hükmünde olan ailenin de başkanı hükmünde olan kocayı iyi seçmek, bir hanım için geleceğe yapılacak en büyük yatırımdır. Zira seçilen sadece koca değil, evladın ve yolun seçimidir.

Bundan dolayı Hak Teala bize şu şekilde dua etmemizi buyurmuştur.

"Onlar şöyle dua ederler: "Sahibimiz! Bize göz bebeği eşler ve göz bebeği evlatlar ver. Bizi kendini koruyanların başında (önder, rehber) eyle."

Tekrarı olmayan hayatın içinde seçimlerimiz bizi ya zelif ya da aziz eder. Göz bebeği eşlerin olmasının tabii sonucu göz bebeği evlatlardır. Korunanlardan olmak, hatta bu korunanların önünde öncü olmak da her zaman dikkat üzere yaşamayı gerekli kılar.

Öncü olmak, hakkı ve sabrı tavsiye etmek, tavsiye ederken kendi nefislerini unutmamak her akli başında olan, sorumluluğunun farkında olan birey için öncelik konusudur. Ancak iç huzuru bu şekilde elde edilir.

İnanan insan olmanın birinci adalettir. Ölçülü hareketlerde bulunulması, herkese hakkının verilmesi adaletin gereğidir. Adil olmak dengeli olmaktan geçer. Dengeyi kaybedenler adil de olamayacaklardır.

Rabb-ul Alemin, kendi varlığına delil mahiyetinde olan, huzura ve sükûna erilecek ortam olan aileyi nimet olarak bizlere sunmuştur. İlgili ayet şu şekildedir.

“Yanlarında rahatlayasınız huzur bulasınız diye size, kendi türünüzden eşler yaratması da Allah'ın ayetlerindedir. Aranıza sevgi ve merhamet de koymuştur. Bunda, düşünen bir topluluk için ayetler vardır.”

Sükûn bulmak, teskin olmak ancak karşılıklı sevgilerin oluşması ve birbirlerine merhamet edilmesi ile olur. Sevginin hakim olmadığı, acımaların olmadığı ailelerde ne huzur ne de mutluluk vardır.

Sevilen bir insan sevdiğine çok şeyler verir. Sevgilerin oluşması ancak muhabbet ile oluşur. Muhabbetlerin olmadığı ailelerde sevgiler kalbe yerleşmez. Zira sevgiler kalplerde ancak muhabbetle yer bulur.

Sevginin muhabbetle kalbe yerleşmesi haline meveddet denir ki, ayette tam da verilmek istenen sevgi budur. Ancak sevgi, meveddet boyutunda olursa eyleme geçer. Eyleme geçen sevgiler, bir zaman sonra karşılığını yaratandan alma isteğini doğuracaktır.

Muhabbetin pratiğe dönüş hali olan meveddet, seven ve sevilen arasında yıkılmaz bir köprü oluşturacaktır. Kavgalar olsa da, sorunlar büyüse de, depremler olsa da asla sarsılmaz bir hal alacaktır.

Ailedeki muhabbeti oluşturmada denge, insanlığın temelini oluşturan merhamettir. Her insanın merhamet edilmeye ihtiyacı vardır. Merhamet edilmeyen, acınmayan her insan zamanla cani bir duruma düşebilecektir.

Katı kalpleri yumuşatan, kin ve düşmanlıkları dindiren, kardeşliğin filizini oluşturan ulvi duygular merhamet ile oluşur. Merhametin olduğu evlerde huzurlu ve sakin bir ortam hakimdir.

Ne kadar merhamet ediliyorsa, o kadar merhamet edilme hak edilir. Sevginin hakim olmadığı bir beden, merhameti de yapamayacaktır.

İmanın anlamı inanmak ve güvenmektir. Hak Teala inanıp güvenen ve hayatına imanını şahit tutan

kullarına şu şekilde vaatte bulunmuştur;

“Allah'ın inanıp güvenen ve iyi işler yapan kullarını sevindireceği şey işte budur. Deki: “Sizden bir karşılık beklemiyorum. Benim beklediğim şey, Allah'a daha çok yaklaştıracak şeylere ilgi duymanızdır.” Kim güzel bir iş yaparsa ona güzellik ekleriz. Çünkü Allah çok bağışlar ve üzerine düşeni eksiksiz yapar.”

HASIL KELAM; sözler sorumluluk sahibinde anlamlıdır. İç huzurunu yakalayarak huzurun tadını olan bireylerin, sağlam akitle evlenmelerin akabinde, samimiyetle yapılan her hareket hedefini tam vuracaktır. Pes etmeden, hayırda yarışarak, sabırla ve namazla Allah'tan yardım dileyerek atılan her adım yaşanan bütün sorunları çözecektir.

İçinde huzurun olduğu aile ortamlarında yetişen yavrular, güzel kokulu güller misali göz aydınlığı nesiller olacaktır. Bu ailelerden olan gençler, iş başına geçince de adil bir toplumun oluşumunda önderler olacaklardır. Böylesi bir ortamda anarşiye de yer olmayacaktır.